Eerste zondag van de 40-dagentijd (22 febr. 2026)

Eerste lezing (Gen. 2, 7-9; 3, 1-7) de zondeval van Adam en Eva

Evangelie (Mt., 4, 1-11): de verzoeking in de woestijn

Overweging:
Met de synodale vrouwengroep hebben we het boek besproken “Eva, wat heb je gedaan”. daarin kwamen zeer verrassende inzichten naar voren. Maar voor vandaag wil ik de rol van de slang er even uitlichten. De slang als symbool van verleiding. Een zeer actueel thema, vroeger maar zeker ook nu nog. Want er zijn nogal wat verleidingen, die in ons leven binnenkomen. Van buiten, via de reclame op tv; via sociale media die een beeld schetsen van wat ideaal is qua uiterlijk, waar je allemaal naar toe moet reizen om mee te tellen. Met wie je beter niet kunt omgaan om ‘erbij te blijven horen’; welke merken je moet kopen om te eten of om aan te trekken; enz. En misschien is de grootste verleiding wel van binnen: dat je gezien wil worden, dat je wil meetellen, dat je iets wil bereiken of dat je juist verlangt naar datgene wat je niet mag of niet kunt? En daarmee zijn we dicht bij de eerste lezing van vandaag. De slang die erop wijst dat de boom van goed en kwaad zeer de moeite waard is, dat het helemaal geen kwaad kan om daarvan te eten…..
U herkent het misschien wel: als je aan het vasten bent en niet wilt snoepen, zie je overal om je heen snoep liggen of snoepreclames en wordt dat snoep steeds aantrekkelijker.
Als je minder alcohol wilt drinken, zie je in elke film of tv-stuk gezellig drinkende mensen en op een verjaardag blijven mensen aandringen, want ‘het is toch zo ongezellig als je niet meedoet’…
En misschien zijn de verleidingen voor onze jeugd vandaag de dag nog veel groter en moeilijker door alle sociale media, door de druk van het erbij willen horen, door alle prikkels die zij om zich heen ervaren.
Verleidingen liggen overal op de loer, en je moet dan sterk in je schoenen staan om ze te weerstaan. Sta op, ook als je af en toe valt….

Verleidingen komt ook Jezus tegen in het evangelie van vandaag. De verleiding die de duivel hem voorschotelt zijn die van drie levensbehoeften van de mens: brood, land en aanzien; drie levensbehoeften, drie zwakke plekken.
Brood: eten op tafel, je kunt niet zonder. Maar de vraag is: hoe gaan we er mee om? Inhalig, als ik maar genoeg heb of delend; genoeg is genoeg of wil ik voorraden hebben;
Land: grond onder je voeten, een dak boven je hoofd, ergens thuis horen. Iedereen zoekt geborgenheid, een veilige plek. Gunnen we dat ook iedereen?
Aanzien of Naam: gekend worden, iemand zijn, geen nummer maar een naam; wat hebben wij daarvoor over?

Weer terug naar de eerste lezing: wat is dan de verleiding van die boom van de kennis van goed en kwaad? We moeten toch juist weten wat goed is en wat kwaad? Ik volg de versie van Nico ter Linden, die zegt:
Die boom, midden in de tuin, is de kern van alle geboden: je moet God God laten zijn; je moet niet zelf voor God gaan spelen.er is een grens die een mens niet moet overschrijden. Een grenspaal is die boom, een toetssteen, waaraan zichtbaar wordt of wij erkennen dat onze wereld door god gegeven is; dat ons leven niet zomaar van onszelf is. Als Adam, als de mens voor zichzelf gaat beginnen en van God los raakt, gaat hij verloren. De tuin is een lusthof, maar als de mens er de baas wil spelen in plaats van er te dienen, raak je het spoor bijster en kom je van God los.
Misschien is dat wel de grootste verleiding van onze tijd, waardoor we ook zo vatbaar zijn voor al die andere verleidingen en waartegen we kunnen opstaan: dat wij de bron van leven, het mysterie, God of welke naam we het ook geven, niet voldoende recht doen.
Daarom ging Jezus de woestijn in, gedreven door Gods Geest.
Hij weerstond aan de verleiding om bezit te nemen van de ‘geschonken aarde’,
om als mens brutaal de macht te grijpen. Hij wilde dienen en dienend God en mensen nabij

zijn.
Ook ons zijn die 40 dagen gegeven, om op te staan, om weer ‘honger’ te krijgen,
om de leegte te voelen waarin wij staan, om weer uit te kijken naar die nieuwe wereld
waarvan profeten getuigen.
Ja, om te zien dat die nieuwe wereld al hier en daar een beetje werkelijkheid wordt in
mensen en gemeenschappen, zowel hier als ginds in Noord en Zuid.
Ja, laten we op staan…. Amen.